

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เล่มที่ ๑๔

บทบรรณาธิการ

คำถาม ครอบครัวทำประโยชน์และปลูกต้นไม้โดยเข้าใจโดยสุจริตว่าเป็นที่ดินของตนมีสิทธิใช้สอยและทำประโยชน์ได้ ต่อมาศาลมีคำพิพากษาคดีถึงที่สุดว่าเป็นที่ธรณีสงฆ์เป็นกรรมสิทธิ์ของวัด ดังนี้ วัดต้องใช้ค่าแห่งที่ดินที่เพิ่มขึ้นเพราะการปลูกต้นไม้ให้แก่ผู้ปลูกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๓๒/๒๕๖๕

โจทก์ทั้งสามเข้าครอบครองทำประโยชน์และปลูกต้นไม้ในที่พิพาทของจำเลยก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาว่าที่ดินเฉพาะส่วนที่พิพาทซึ่งโจทก์ทั้งสามปลูกต้นไม้ อยู่ในที่ธรณีสงฆ์เป็นกรรมสิทธิ์ของวัดจำเลย โดยความสงบและโดยเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลานานเกินกว่า ๑๐ ปี โดยโจทก์ทั้งสามเข้าใจโดยสุจริตว่าเป็นที่ดินของตนมีสิทธิใช้สอยและทำประโยชน์ได้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๖ อันถึงที่สุดผูกพันคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง โจทก์ทั้งสามไม่มีสิทธิในที่พิพาท จึงเป็นการเพาะปลูกต้นไม้ในที่ดินของผู้อื่นโดยสุจริตตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๑๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๓๑๐ วรรคหนึ่ง แม้จำเลยเจ้าของที่พิพาทจะเป็นเจ้าของต้นไม้โดยหลักส่วนควบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง แต่จำเลยต้องใช้ค่าแห่งที่พิพาทที่เพิ่มขึ้นเพราะการปลูกต้นไม้แก่โจทก์ทั้งสามตามมาตรา ๑๓๑๐ วรรคหนึ่ง

โจทก์ทั้งสามมิได้มีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยใช้ค่าแห่งที่พิพาทที่เพิ่มขึ้น ทั้งมิได้นำสืบพยานหลักฐานใดให้วินิจฉัยได้ว่าที่ดินของจำเลยเฉพาะส่วนที่พิพาทมีค่าเพิ่มขึ้นเพราะต้นไม้ของโจทก์ทั้งสามเพียงใด ศาลฎีกาไม่อาจพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าแห่งที่ดินที่เพิ่มขึ้นในชั้นนี้ได้ ควรที่โจทก์ทั้งสามต้องไปว่ากล่าวเอาความแก่จำเลยตามรูปเรื่องเป็นคดีใหม่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอายุความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ (๓)

คำถาม กรรมการบริษัททำรายงานการประชุมบริษัทจำกัดซึ่งไม่มีการประชุมดังกล่าวจริงไปใช้อ้างและแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินประกอบการจดทะเบียนโอนขายที่ดินของบริษัทตามมติที่ประชุม ดังนี้ เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอมหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๘/๒๕๖๖

บริษัทจำกัดไม่มีการประชุมผู้ถือหุ้นในวันเกิดเหตุรวมทั้งจำเลยก็ไม่อาจได้รับเลือกเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ตามข้อบังคับของบริษัท เพราะจำเลยมิได้เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทที่มีสิทธิจะได้รับเลือกจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นประธานที่ประชุมในกรณีที่ไม่มีตัวประธานกรรมการหรือประธานกรรมการมิได้มาเข้าร่วมประชุม การประชุมตามวาระและข้อมติตามวาระการประชุม จึงเป็นความเท็จ แต่เมื่อไม่มีข้อบังคับของบริษัท ตราไว้เป็นอย่างอื่น ต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัท จำกัดมาใช้บังคับตามข้อบังคับของบริษัท ดังนั้น ในการประชุมจำเลยซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งของบริษัทมีอำนาจหน้าที่ต้องจัดให้จัดบันทึกรายงานการประชุมและข้อมติทั้งหมดของที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงไว้โดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๐๗ วรรคหนึ่ง การที่จำเลยจัดทำรายงานการประชุมเป็นการจัดทำตามอำนาจหน้าที่ของจำเลย แม้ไม่มีการประชุมผู้ถือหุ้นและวาระการประชุมและข้อมติจะเป็นความเท็จรายงานการประชุมก็ไม่ใช่เอกสารปลอม คงเป็นรายงานการประชุมที่จำเลยทำขึ้นเป็นเท็จ

จำเลยลงลายมือชื่อในรายงานการประชุมรับรองรายงานการประชุมถูกต้องเป็นการกระทำในฐานะกรรมการบริษัทที่มีหน้าที่จัดทำรายงานการประชุม ส่วนการลงลายมือชื่ออีกแห่งหนึ่ง จำเลยลงลายมือชื่อในฐานะประธานที่ประชุม แม้จำเลยไม่อาจเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ แต่การลงลายมือชื่อของผู้เป็นประธานแห่งการประชุมไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของประธานที่ประชุมที่ต้องจัดทำหรือรับรองรายงานการประชุม แต่เมื่อจำเลยลงลายมือชื่อของตนเองว่าเป็นประธานที่ประชุมซึ่งเป็นความเท็จเท่านั้น จึงไม่เป็นการทำปลอมรายงานการประชุม การกระทำของจำเลยไม่เป็นการปลอมเอกสารและไม่อาจเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิได้ ย่อมไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม

คำถาม ลงลายมือชื่อปลอมของผู้อื่นรับรองลงในใบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อื่นแล้วนำไปใช้ เป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการและใช้เอกสารราชการปลอมหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๕/๒๕๖๖

จำเลยกับพวกเพียงแต่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๓ ลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่แท้จริงของผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๓ โดยไม่มีการเติมหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนให้แตกต่างไปจากสำเนา

บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนยังคงเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมลายมือชื่อผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๓ ลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเพียง การปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก การที่จำเลยใช้ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๓ จึงไม่เป็นความผิดฐานใช้เอกสาร ราชการปลอม

คำถาม นำเครื่องสูบน้ำแอบสูบน้ำจากบ่อเลี้ยงปลาที่ผู้เช่าครอบครองทำประโยชน์ อยู่ตามสัญญาเช่า เพื่อไปรดหญ้าเพื่อให้เป็นอาหารแก่วัวที่เลี้ยง เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๔๔/๒๕๖๖

จำเลยนำเครื่องสูบน้ำเข้ามาแอบสูบน้ำจากบ่อเลี้ยงปลาที่ผู้เสียหายทั้งสองยังคง ครอบครองทำประโยชน์อยู่ตามสัญญาเช่าและยังไม่มีการบอกเลิกสัญญาในเวลากลางคืน แม้จำเลยจะสูบน้ำไปรดหญ้าเพื่อให้เป็นอาหารแก่วัวที่เลี้ยงอยู่บนที่ดินที่อยู่ติดกับ บ่อเลี้ยงปลา แต่เป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเอง เป็นการเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต การกระทำของจำเลยเป็น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑)

คำถาม มีเจตนาร่วมกับพวกทำร้ายร่างกายผู้อื่น หากผู้ร่วมกระทำความผิดคนหนึ่ง ทำร้ายผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้ร่วมกระทำความผิดอื่นจะมีความผิดฐานร่วมกันทำร้าย ร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๘๖/๒๕๖๖

ความผิดฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัสตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๘) เป็นผลจากการกระทำของผู้กระทำความผิด ฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจตามมาตรา ๒๙๕ ให้ผู้กระทำ ต้องรับโทษหนักขึ้นเพราะผลที่เกิดจากการกระทำนั้น โดยผู้ที่กระทำไม่จำเป็นต้องมีเจตนา ต่อผลที่ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้น แม้ผู้เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดไม่มีเจตนาให้ผู้อื่น ได้รับอันตรายสาหัส หรือมิได้เป็นผู้ลงมือกระทำให้เกิดผลขึ้น ผู้ร่วมกระทำผิดซึ่งเป็นตัวการ ทุกคนต้องรับผิดในผลที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

จำเลยที่ ๒ ร่วมกับพวกทำร้ายร่างกายผู้เสียหาย แม้พวกของจำเลยที่ ๒ เพียงผู้เดียวเป็นผู้ใช้วัตถุมีคมแทงผู้เสียหาย และจำเลยที่ ๒ ไม่มีเจตนาให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสและมีเจตนาร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายเท่านั้น จำเลยที่ ๒ ก็ต้องรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากกระทำด้วย ถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ กับพวกเป็นตัวการร่วมกันทำร้ายผู้เสียหายจนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ (๘) ประกอบมาตรา ๘๓ แล้ว

คำถาม สัญญาซื้อขายหุ้นต้องทำตามแบบที่กำหนดไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๖/๒๕๖๖

สัญญาซื้อขายหุ้นและโอนหุ้นระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๓ โจทก์ตกลงซื้อหุ้นของบริษัท ท. จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ หุ้น จากจำเลยที่ ๓ เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สัญญาข้อ ๓. ระบุว่า ผู้รับโอนหุ้นต้องวางเงินประกันจำนวน ๑๐% ของมูลค่าหุ้นที่โอนภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ข้อ ๔. ระบุว่า เงินส่วนที่เหลือ ๙๐% ของมูลค่าหุ้นที่โอนจะต้องชำระให้ผู้โอนภายในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และข้อ ๕. ระบุว่า การส่งมอบหุ้นจะทำโดยวิธีการสลักหลังภายใน ๕ วันทำการหลังจากผู้โอนได้รับการส่งมอบหุ้นจากบริษัท ร. (มหาชน) สัญญาซื้อขายดังกล่าวยังมีใช้การดำเนินการโอนหุ้นระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๓ ที่จะต้องทำตามแบบที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง หาได้บัญญัติว่าการโอนหุ้นระบุชื่อ ถ้ามิได้แถลงหมายเลขหุ้นที่โอนกับการโอนหุ้นชนิดระบุชื่อนั้นเป็นโมฆะดังนั้น แม้สัญญาซื้อขายหุ้นและโอนหุ้นมิได้ระบุหมายเลขหุ้นที่ซื้อขายกันก็หาตกเป็นโมฆะไม่

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ